

NAŠ DOM.

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno kruno za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Kmet z gospodom, gospod s kmetom.

Ptujski »Štajerc« in njegov kranjski brat »Rodoljub« imata polna usta medenih besed za kmeta. »Štajerc« črni pred svetom duhovnike, naše poslance in druge rodoljube, za nemškutarske hlačkarje pa nima nikdar žale besede. »Rodoljub«, ki na Kranjskem ne more nič opraviti, je začel siliti na Štajarsko, menda si misli, da bo tukaj v zvezi s »Štajercem« ložje hruške tresel. Tudi ta kljukec hodi okoli s sladkimi besedami, rekoč: kmet s kmetom, gospod z gospodom. Lepo se pač slisijo te besede, pa kaj, če jih malo bolj ogledamo, so

hinavske in lažnjive.

Zakaj? Le poslušajte! V Ljubljani so sezi-dali »Narodni Dom«, lepo poslopje, za katero se je pobiral denar po vsem Slovenskem. Ko je bil dozidan in slovesno odprt, so pa sklenili, da notri smejo le gospodje, ki imajo svetle črevljičke, črne suknje, visoke svetle klobuke (cilindre), kmet v svoji borni suknji nima tam nič iskati. To so na-pravili tisti gospodje, ki stojijo za »Rodoljubom«. Glejte, to pomeni v njih ustih kmet s kmetom, gospod z gospodom. Še več. Ko so bile zadnje volitve za državni zbor, so »Rodoljubovi« botri po-stavili za peto kurijo, kaj mislite koga? Kmeta ali delavca? Kaj še! Moža v gosposki suknji, mestnega učitelja. Glejte, koliko oni držijo sami do svojih besed. Na Štajarskem dela med kmeti za »Rodoljuba« najbolj neki zalumpani študent. Če pravijo, kmet s kmetom, naj nas toraj pu-stijo pijani študentje pri miru.

Ravno tako lažnjive in hinavske so te besede pri »Štajercu«. Kdo so tisti, ki »Štajerca« na rokah držijo? Bogati nemškutarski trgovci in drugi nemčurski mestni gospodje. Glejte in ti ljudje hočejo imeti povsod prvo besedo. Taki gospodje se vrivajo v občinske odbore, kmete pa na stran potiskajo. Po mnogih krajih so ti gospodje, ki so

Bog ve odkod prišli, celo župani. Ravno tako ho-čejo imeti vso oblast v okrajnih zastopih, kakor je to n. pr. v mariborskem.

Dokler torej »Štajerc« ne bo tirjal, da se izbacnejo iz občinskih in okrajnih zastopov nem-škutarski hadžiloji, tako dolgo ne verjamemo nje-govim besedam. Pač mi tudi hočemo, da kmet dobi svoje pravice in ostane gospodar na svojem domu, toda mi ne dopustimo, da bi mi kmetje bili brez vsake pomoči, sami sebi prepuščeni, gospodje pa bi se med seboj lepo mastili in za-ničiljivo gledali na nas rekši: pomagaj si, para sama, kakor si znaš, nas to nič ne briga. Kmetje glasno kličemo:

omikani gospodje imajo dolžnost, pomagati kmetu.

Mi plačujemo šole, oni so študirani, zato morajo gledati, da tudi nam kaj dobrega storijo. Mnogi izmed njih živijo prav v naši sredini in vi-dijo na svoje oči, kako nam trdo gre. Kaj bo to nam pomagalo, če bodo gospodje sami med seboj držali ali pa samo zdražbe delali med nami? Svojo učenost naj rabijo nam v prid, to je njih dolžnost. Zatorej: gospod s kmetom in za kmeta! Mi kmetje pa tudi

potrebujemo omikanih in poštenih gospodov.

Mi kmetje in delavci si moramo s trdim delom kruh služiti in nimamo časa študirati, kako se svet suče, kako so si kje drugje kmetje zbolj-šali svoj stan, študirani gospodje lahko dalje vidijo in presodijo, kaj bi bilo pri nas boljše. Naj nas torej poučujejo o naših političnih pravicah, naj svetujejo, kako se snujejo in vodijo kmetske za-druge, kako bi se boljše dalo kaj dobiti iz naše zemlje, kako bi se boljše spravili v denar naši pri-delki, kako bi se zboljšalo poljedelstvo, živino-reja itd.

Nemogoče je tudi, da bi v deželni in državni zbor volili same kmete. To bi le tedaj slo, če bi

kmetje sami za sebe zborovali in če bi tudi drugi volili le kmete. Res je med štajarskimi slovenskimi kmeti dosti prebrisanih in poštenih mož, toda tudi najbolj prebrisani kmet se ne more meriti z izšolanim nasprotnikom.

Nemci in tudi Čehi imajo vse polno profesorjev in doktorjev v deželnem in državnem zboru, kaj bi si torej Slovenci med njimi začeli, če ne bi imeli tudi izšolanih poslancev?

Ne dajmo se torej slepiti s praznimi besedami, ampak ravnajmo se po teh le vodilih: 1. V občinske in okrajne zastope volimo kmete, ne pa nemčurskih hlačkarjev. 2. Kadar hočemo koga voliti, naj bo že kmet ali gospod, vprašajmo prvič: ali si naš človek? ali spoštuješ naš jezik, poznaš naše potrebe? Drugič, ali si pošten človek, dober kristjan, ali imaš srce za siromaka, ali hočeš kaj delati za nas? Tretjič, ali imaš potrebne zmožnosti, ali si dovolj podučen, zgovoren, pogumen?

Našim omikanim rodoljubom torej kličemo: imejte srce za nas, pomagajte nam, bodite z nami in mi bomo z vami. Jako žalostno pa bi bilo, če bi se gospodje s plotom zagradili proti nam in bi nas samo takrat poznali, kadar nas potrebujejo. Slovencev nas je tako malo, sovražniki pa gredo od vseh strani na nas kakor volkovi; zatoorej mi kmetje, ki svet malo drugače gledamo kakor gospodje kje v gostilni, glasno kličemo: Rodoljubi, pustite hujskanje in združbe, pa se poprimite dela, ki ga tirjajo naše potrebe posebno v gospodarskem oziru. Kmet z gospodom, gospod s kmetom!

Politični razgled.

Naši deželni poslanci. Ako zahajaš v kako hišo in dobiš tam vsakokrat, kadarkoli prideš, par zausnič, potem bi te smel pač vsak neumnega imenovati, ako še bi nadalje zahajal v to hišo. Neumni bi bili tudi naši deželni poslanci, ako bi še nadalje hodili v graški deželni zbor. Nemški poslanci so jim grozili z batinami; besneli so kakor divjaki, kadar so slovenski poslanci slovensko govorili; vsaki njihov predlog, ki bi bil koristen spodnještajarskemu kmetu, so odklonili in še se posvetovati niso hoteli o njem. Večina nemških poslancev ni hotela ničesar koristnega storiti za spodnještajarskega kmeta, pač pa mnogo škodljivega. »Südmarki«, ki kupuje slovenska posestva za nemške kmete, šulferajnu, kateri vzdržuje šole, iz katerih izhajajo pozneje nestrpljivi nemškutarji, dovolila je večina zdatne podpore. Gradčanom mora celi Štajer vzdrževati realko, gledališče, jezdarno, drsališče itd. Odstotki so visoki. Glede večine podpor se je določilo tako, da mestjani dobivajo primeroma mnogo več, nego ubogi kmet. Spodnještajarske potrebe se prezirajo, le za Srednje in Zgornještajerce se kaj zgodi. Kdo si upa torej zahtevati, da naj naši poslanci v Gradcu

mirno gledajo, kako se podkopažejo slovenskemu kmetu tla? Gotovo noben pameten rodoljub. Tem manj smemo to zahtevati, ker vlada sama naših poslancev in naših kmečkih zahtev ni branila in podpirala. V Gradcu itak nič ne dosežejo, večina noče ničesar dovoliti, prišli so torej domov. In sedaj moramo delati na to, da se bomo ločili od Gradca, da se bodo potrebe spodnještajarskega kmeta določevale na Spodnjem Štajerju. Neumni »Štajerc« sicer čveka, da bodo potem Slovenci na dva kraja morali plačevati. Ne zamerimo mu, kajti neumnost ni pregreha. Slovenci ne bodo nič več v Gradec plačevali, ampak s svojim denarjem si upravljali sami Spodnji Štajer. Kje je torej tukaj plačevanje na dva kraja? Naši poslanci ne smejo v Gradec, ampak nam morajo pridobiti samostalnost za Spodnji Štajer. O »Štajercu« pa velja pesem: Bum, bum, bum, bolj si star, bolj si dumm!

Vojska v Južni Afriki. Ker Angleži nimajo več sreče v vojski z Buri, začeli so se bolj pogosto oglašati glasovi, naj se sklene mir. Angleži ravnaajo z burskimi ujetniki jako grdo in nečloveško. Ujetniki so stlačeni v taborih skupaj, kakor živina. Hrana je nezadostna in slaba. Najbolj trpe otroci vsled nezadostne in slabe hrane ter neznosne vročine. Življenje in bivanje v šotorih je naravnost peklensko. Žgoče solnce peče skozi jedino odprtino platna in muh je toliko, da kar žro človeka. Ni stola, ni mize, ničesar, kar bi delalo življenje v šotorih vsaj nekoliko znosljivo. Po noči udara dež skozi platno, da se kar mlake delajo. Žene in otroci so premočeni popolnoma. Obupajoče matere morajo gledati, kako jim deca umira brez vsake pomoči. Kako je z obleko žen in otrok, si je lahko predstavljati, kajti manjka jim najpotrebnejšega, ker ono malo rešenih in s seboj prinešenih stvari se je pogubilo že davno. Ne samo z roparsko vojsko, ampak tudi s svojim nečloveškim ravnanjem kličejo Angleži kazen božjo na se.

Gospodarske stvari.

Pašniki. Po nekaterih krajih na slovenskem Štajarskem so si ljudje zabili v glavo, da morajo odpraviti vse pašnike. Občinsko zemljišče kosajo, šume neusmiljeno sekajo, živino pa zapirajo v vroče in nesnažne hleve. To je vse narobe. Kjer so kmetje začeli že pametno gospodariti, gledajo, da dobijo pašnike, kjer se živina lahko prosto giblje. Seveda morajo tudi pašniki biti v pravem redu, drugače ni haska od njih. Ni pametno, če se živina spušča na tak prostor, kjer raste mlado drevje, ravno tako je nespametno, če mora živina stati celi dan na pekočem solncu, ki vse ožge. Pašnik naj ima toliko drevja, da živina lahko najde senco. Potrebna je na pašniku dalje dobra

voda, ne kaka kaluža, ampak tekoča. Tudi ni dobro vse živine povprek goniti na eden pašnik; konje, govejo živino, svinje, ovce, koze. Svinje razrujejo celo tlo, ovce in koze pa raztrosijo svoje odpadke in se za njimi neče več pasti druga živina. Posebno imenitni so pašniki za žrebeta. Če hočeš imeti dobre konje, moraš spuščati žrebeta na prosti zrak in zeleni pašnik. Na žrebeta pa mora vselej kdo paziti, ker se mladi in plahi živali lahko kaj pripeti. Pašnik za žrebeta mora biti suh, ne močviren in naj ima dobro travo za pašo. Če se pašnik vedno rabi, ga živina sama gnoji, drugači pa ga je treba pognojiti in zasejati dobro travo. Zatorej nikar ne zapravljajte pašnikov, ampak skrbite, da bodo v dobrem stanu. Kjer je občinsko zemljišče razkosano, naj posamezni gospodarji sami napravijo prostor za pašnik. Lepa živina je poglaviti dobiček za kmeta, zato pa treba živino tudi pametno rediti.

Da gumijevi trakci ne pokajo pri cepljenih trtah, oviti jih je s cigaretnim papirjem. S tem, da se papir nekoliko oslini, ni treba ga niti vezati ter varuje gumijo na trti jako dolgo. Mesto tega papirja se lahko rabi tudi stanjlov papir (v kakoršnem je zavita čokolada). Trtno listje ni dobro za ovijanje gumije, ker se skrivajo sem razne žuželke, ki hodijo od tu žret na mlado listje. Ptiči, kateri žuželke zalezujejo, odlomijo prav pogosto cepič.

Telci ne puščajte prezgodaj k biku. V tem se mnogokrat greši, zato imajo mnogi kmetje slabo živino, da bi jo veter lahko prevrgel. Telica, ki prezgodaj povrže tele, ni nikdar dobra in močna krava. Večkrat seveda uboštvo sili, da hočejo čim prej imeti kravico. Pa boljše je, če še malo dalje čakaš, pa ti bo potem dvakrat vse povrjeno.

Ali je treba prej žvepljati ali škropiti? Tako večkrat poprašujejo naši vinogradniki. Ker se zamore škropiti še-le tedaj, ko je nekoliko listov že razvitih, zato se žveplanje prej opravlja nego škropljenje. Žveplati je treba hitro, ko je zrastle mladje 10 do 15 cm visoko, kajti sedaj se nahaja v vinogradu najmanj kali te bolezni, katere lažje zamorimo, nego potem, ko se je bolezen že razvila in razširila. Žveplati je ob lepem vremenu, če je nekoliko rose, ne de nič, ne sme se pa žveplati v veliki rosi. Tudi naj se trsje ne posipa z žveplom, kakor se tu pa tam vidi, marveč samo v toliko, da je trta nekoliko z žveplom oprášena. V nasprotnem slučaju se trta lahko ožge.

Katere trte so v zimi pozeble? V letošnji hudi zimi pozeblo je tudi pri nas več trt. Trpele so najbolj one, ki se niso lansko leto dovolj škropile, mnogo več nego trte, ki so ohranile do jeseni svoje listje. Iz tega se vidi, kako mora vplivati peronospora tudi na star les. Ne zane-marjajte torej škropljenja.

Varujte lastovke. Teh nedolžnih in ljubeznivih prijateljic naših hiš je od leta do leta manj. Največ jih pokončajo Italijani, ko se selijo, pa tudi pri nas razposajeni paglavci večkrat razdirajo gnezda tem ubogim živalicam. Za naše vrtove ni bolj koristne ptice, kakor je lastovka. Kadar imata mlade, letata stara po 16 ur na dan za hrano. Vsako uro priletita povprečno dvajsetkrat, in prineseta po 10 do 30 žuželk. Tako v enem dnevu pokončata do devet tisoč raznega mrčesa. Ako je v kaki vasi n. pr. 100 parov lastovk, tedaj te celo poletje pokončajo čez 110 milijonov škodljivega mrčesa. Zato pač zaslužijo, da jih skrbno varujemo.

Zoper gosenice. Vzami 150 gramov galuna in ga razstopi v vroči vodi. Razstopljeni galun potem zmešaj v 20 litrov vode in s tem škropi večkrat rastline, na katere gredo gosenice. Tudi uši na rastlinah se s tem hitro odpravijo.

Letošnje sadje. Lani se je vsak grm šibil pod težo sadja, letos pa nam drevje malo obeta, zlasti jabolk in hrušek bo pičlo. Iz kakih 300 občin na Štajarskem je prišlo poročilo, da letos ni pričakovati jabolk in hrušek. Pijače ne bomo mogli delati, zato pa je dobro, če si kdo prihrani še lansko tolklo.

Kako porabimo črešnje? Tudi letos nas je obdarovalo nebo prav bogato s črešnjami. Škoda je le, da je cena temu plemenitemu sadju prenizka. Zato je dobro, da jih drugače koristno porabimo. Tu mislim v prvi vrsti na sušenje. Sušene črešnje so pozimi prav priljubljen prigrizek posebno za one, ki ljubijo sladkarije. Če smo jim odstranili koščico, služijo lahko mesto cibeb za potice in štruklje. Pa tudi prodajo se lahko, če so dobro narejene. Takih cibeb, ki se dostikrat ne razločujejo od onih iz grozdja, naredimo si letos lahko prav mnogo. Za sušenje so najboljše sladke črešnje. Posebno črnice so jako priljubljene. Sušijo se najboljše v sušilnici, katere pa si ne more priskrbeti vsakdo. Kdor jo ima, suši najboljše v nji, kdor je pa nima, mora si pomagati drugače. Najbolj navadno je sušenje v krušni peči ali na solncu. V ta namen se vzamejo popolnoma zrele črešnje in čim bolj so debele, boljše so. Predno jih postavimo v peč, treba je črešnje na solncu nekoliko osušiti, da postanejo vele. To sušenje je potrebno zato, da črešnje v večji gorkoti ne razpokajo in ne izgube preveč soka. Če hočemo napravljati cibebe, treba jim je zato vzeti koščico, ako pa ne, postavijo se, ko se jim je pecelj odstranil naravnost v peč, ki ne sme biti pregorka. Gorkota, ki jo ima peč potem, ko smo kruh spekli, navadno zadostuje. Peč je treba poprej z mokro kunjo dobro obrisati, da se črešnje v pepelu ne zamažejo. Še boljše je, če se črešnje razgrnejo na papir. Razgrniti jih je pa treba samo v eni plasti ne smejo se tedaj med

seboj pokrivati. Če ne zadostuje prva gorkota, postavijo se črešnje lahko še enkrat v peč ali se pa sušijo na solncu. Slednjega ne priporočam tako, če se ga poslužujemo, dobro je, če pregrnemo sadje s kakim redkim pregrinjalom, da ne morejo do njega muhe in drugi mrčesi, ki sadje onesnažijo. Kadar je sadje popolnoma suho, postavi se naj v glinast lonc, kjer se dobro spešta, a lonc se pregrne s trdnim papirjem ali posebnim pokrovcem, ki se nanj pritrdi. V loncu in hladnem kraju se hrani sadje tako dolgo, dokler ga rabimo. Na drugi način porabimo preobilne črešnje za napravo črešnjevega soka. Črešnje se v ta namen v lastnem soku kuhajo, med kuhanjem pa vedno mešajo. Nato se sok precedi skozi sito ali cedilo, da se ločijo koščice od soka, katerega je treba potem tako dolgo kuhati, da se strdi, če kane kapljica na mrzla tla ali papir. Kuhan sok hrani se kakor suhe črešnje, v glinastem pokritem loncu v hladnem prostoru. Tak sok je jako priljubljen v vseh močnatih jedilih in se tudi prav dobro proda. Če so črešnje premalo sladke, dodati je treba soku, kadar se kuha, nekoliko sladkorja. Nadalje se lahko porabijo preobile črešnje (tudi divje) za napravo črešnjevega žganja ali črešnjeveca. V ta namen se črešnje v sodu zmečkajo, potem začnejo vreti. Paziti je pri tem, da se črešnje ne skisajo. Ko so prevrele, prežgejo se v žganjarskem kotlu, kakor slive. Pomniti je, da se morajo v kotlu vedno mešati, da se ne prižgejo. Koščice se ne smejo drobiti, ker imajo v sebi strup, ki v večji množini lahko škoduje. Če se pa zdrobi samo nekoliko koščic, ne de nič, ker dajo žganju še prijetnejši duh (aroma).

Vinarski in vrtn. list.

Slabo posušeno seno. Letos je ravno ob košnji dalje časa deževalo in marsikateri posestnik je moral takorekoč vkrasti napol posušeno seno iz travnika. Da se tako seno zboljša, naj se posiplje z živinsko soljo. Seno se razgrne okoli pol metra na debelo in potrosi s soljo, potem pride zopet plast sena in se zopet osoli. Za en kubični meter sena, zadostuje pol kilograma soli. Tako seno potem živina rada jè.

Očetov in materin blagoslov.

Krščanski stariši imajo lepo in sveto navado, da delijo otrokom, posebno manjšim svoj blagoslov. Mati blagoslavlja svojega ljubljencega, ko še leži v zibelki. Predno gredo otroci v šolo ali iz hiše, jih mati pokropi z blagoslovljeno vodo in jih pokriža. S tem jih priporoči v varstvo božje. Pridni otroci sami kaj radi prosijo za ta blagoslov. Pa tudi večjim otrokom dajejo stariši svoj blagoslov, posebno kadar se gredo šolat, ali rokodelstva učiti, služiti itd. Posebno pa prosijo otroci svoje stariše blagoslova, ko stopijo v drugi stan. Prav

tako krščanski starši, prav tako ljubi otroci! Sveta je ta navada, polna sreče za krščanske družine. Da bi se utrdila ta navada med vami in ostala, hočem vam povedati, odkod izvira ta blagoslov, kakšni pomen ima in kedaj in kako se naj deli.

Odkod izvira očetov in materni blagoslov?

Gotovo najprej iz velike častitljivosti starišev. V starem in novem zakonu se imenuje dostojanstvo starišev kraljevsko duhovništvo. Kakor pa ima duhovnik pravico blagoslavljanja vernike, tako imajo stariši pravico blagoslavljanja svoje otroke. To pravico pripozna starišem tudi sv. pismo, ki nam večkrat popisuje izvanredne dobrote očetovega blagoslova. Zato so tudi pripoznavali bogaboječih ljudi od začetka sveta starišem to pravico. Stariši so radi delili blagoslov otrokom, otroci pa radi zanj prosili in ga visoko cenili. Noe je blagoslovil svoje sinove, Izak Jakoba in Ezava, Jakob svoje sinove itd. Potrpežljivi Job je daroval vsako jutro za svoje sinove spravljivi dar in jih blagoslavljal.

Blagoslov starišev izvira dalje iz zakramenta sv. zakona. Bog je postavil v raju sv. zakon in blagoslovil je, kakor pravi sv. pismo, Adama in Evo, prva zaročenca. Sedaj pa ovije duhovnik, kot namestnik božji, krščanskima zaročencema s štolo sklenjene roke, jih pokropi in blagoslovi z znamenjem svetega križa. S tem sta dobila zaročenca pravico, otroke blagoslavljanja, katere jima da Bog.

Kako mogočen je ta vir, spoznavamo iz molitev, s katerimi se deli pri sv. maši za zaročence sv. blagoslov. Duhovnik namreč moli: »Naj vaju blagoslovi Bog Abrahamov, Izakov in Jakobov. Kakor je poslal svojega angela miru, sv. Rafaela Tobiju in Sari, hčeri Raguelovi, tako naj vama podeli svoj blagoslov. Naj vaju blagoslovi vsemamogočni Bog, da vidita otroke svojih otrok do tretjega in četrtega rodu in zadobita večno življenje.« O, kakšna obilica blagoslova božjega se izlije pri teh besedah čez pobožne zaročence! Iz te obilice pa ravno zajemajo očetove in materine roke, ko jih polagajo moleč in blagoslavljač na svoje otroke ter razlivajo srečo in mir čez telo in dušo svojih otrok. Bog pa rad da ta blagoslov in spolni rad želje blagoslavljačih starišev.

Stariši so otrokom namestniki božji. Blagoslov starišev je tedaj otrokom božji blagoslov in zato ne more biti nikdar brez veljave. Zato so ravno že v starem zakonu tako visoko čislali blagoslov očetov, kakor nam poroča sv. pismo. Spomnimo se na blagoslov Noetov. Blagoslovil je Sema in Jafeta, nesramnega Kama pa je preklel. Po materni zvižahi je dobil Jakob očetov blagoslov prvorojenstva. Ko je Ezav to zvedel, je rjovel in tulil same žalosti. Ves žalosten vpraša svojega očeta: »Imaš li samo ta blagoslov, oče? Blagoslovi tudi mene!« Izak ga je blagoslovil. V

starem zakonu so blagoslavljali, kakor nam sporoča sv. pismo, le samo očetje, ne pa tudi matere. Oče je blagoslavljaj kot poglavar družine tistokrat le sam. Krščanstvo pa je predrugačilo tudi to. Odkar je prinesla deviška mati božja Marija svetu blagoslov, odkar nam je porodila milostipolna vir vsega blagoslova, odkar je postala ona, ki je »blagoslovljena med ženami«, mati Sina božjega in odvzela od nas kot druga Eva prokletstvo, v katero nas je spravila prva Eva, od tega časa delijo tudi krščanske matere svojim otrokom blagoslov, da, posebno one ga delijo, kakor smo že omenili v začetku.

Ta navada je bila med kristjani od začetka sem. Beremo namreč, da so prvi kristjani zaznamovali svoje otroke vsak dan z znamenjem svetega križa. Vemo, da so otroci svoje stariše z največjo nevarnostjo obiskovali po ječah, kjer so morali trpeti zavoljo svoje vere, in jih prosili blagoslova. Pa tudi starši so svoje otroke na potu k mučeništvu blagoslavljali in jih tako krepili za britko pot.

Sveta Makrina je blagoslavljala svoje vnukce Bazilija in Gregorija, in sv. Nona svojega sina Gregorija Nazijacenskega ter jih izročila Bogu. Postali so vsi trije veliki svetniki in cerkveni učeniki. Ko se je cesar Teodozij pripravljaj na boj proti Evgeniju, je blagoslovil očitno pred vsem ljudstvom svoja sinova. O velikem in svetem ministru angleškem in mučeniku, Tomažu Morus, piše njegov životopisec Stapleton: »Pri nas na Angleškem je navada, da prosijo otroci kleče svoje stariše zjutraj in zvečer za blagoslov. Sicer je to jako razširjena navada na Angleškem. Vendar pa moram priznati, da otroci večinoma ostanejo zvesti tej navadi, ko odrastejo ali pa zadobijo kako posvetno ali duhovno dostojanstvo. Naš Tomaž pa je tudi kot minister angleškega kraljestva vsak večer ponižno prosil svojega še živečega očeta blagoslova. O, kako milo mi je bilo, ko sem videl tega veličastnega moža klečati pred svojim sivim očetom in ko je potem on blagoslavljaj svojo hčerko Marjetico, kateri je sporočil oče mučenik, kot zadnji dar na predvečer svoje smrti svoj blagoslov in svojo spokorno obleko. Janez Gerzon, veliki učenjak na visoki šoli v Parizu je radostno pripovedoval, da je kot najstarejši sin vsikdar najpoprej dobil blagoslov od očeta in matere. Sv. Francisek Salezij je kot otrok kleče neizrečeno rad sprejemal blagoslov od svojih starišev, katere se je pozneje on blagoslavljaj kot škof. V življenju sv. Ivane Šantalske beremo sledeče: Po večerji je šla takoj s svojimi otroci v sobo in je molila z njimi večerno molitev, potem je izpraševala z njimi vest, jih priporočevala angelu varhu, jih pokropila nato z blagoslovljeno vodo, jih pokrižala na čelu blagoslovljena in jih tako

spravila spat. Krščanska mati, kako lep vzgled imaš tukaj, stori ti tudi tako s svojimi ljubčeki!

Razne novice in druge reči.

Regulacija Pesnice. C. kr. poljedeljsko ministerstvo je dovolilo podporo za uravnavo Pesnice v zadnjem njenem toku. To je uspeh naših slovenskih državnih poslancev, ki so večkrat se zavzeli za regulacijo ter stavili predloge in vprašanja na ministerstvo. Štajarski nemški deželni odbor je že lani vložil prošnjo, a ni nič dosegel. Nemškutarji so lani zbobnali skupaj neko deputacijo, ki je šla v Gradec, a tudi zaman. Sedaj so naši državni poslanci vendar dosegli končni uspeh. Kar pa zadnji »Štajerc« o tej stvari besediči, je zopet po stari »Štajerčevi« navadi izmišljeno in zlagano!

Izpod Pohorja. Glej ga no! Kdo bi si bil mislil, da se bo tako hitro spravil na noge, ta »Naš Dom«? Kako rahlo je potrkaj prvokrat na naša vrata ter prišel s skromno prošnjo, da bi ga vzeli po streho, da bi nam kaj povedal. Z začudenjem smo ga gledali od pet do glave. Razveselili smo se ga hitro, ko smo brali na čelu lepo Slomšekovo geslo: »Vrli Slovenci itd.« In ko se je povedal, da hoče delovati po našem geslu: vse za vero, dom, cesarja, po katerem smo zdaj delovali in kateremu geslu ima slovenski Štajar zahvaliti za ves dozdajni napredek, smo mu takoj segli v roko, kot svojemu najmlajšemu prijatelju. Zato pa čestitamo »Našemu Domu«, da je že tak korenjak. Čestitamo tudi narodnim ženam in dekletom, da so si ga začele naročevati in ga širiti v svojih krogah, kakor je zadnjikrat poročal neki dopis. Čestitamo pa posebno vrlim narodnim mladeničem, ki delujejo tako korenjaško za »Naš Dom«, kakor vidimo iz raznih dopisov. Le naprej! Glejte, nekateri nemčurski fantje, ki pač nimajo dosti soli, so vas začeli posnemati in delajo za »Štajerca«. Ne dajte se prekositi od teh zaslepljencev! Zmaga bo gotovo vaša, zakaj, vi se borite za pravico in resnico. Zato pač lahko razumemo, zakaj je začel »Štajerc« v zadnjem času tako izhajati in se repenčiti, kakor da bi bil stekel štajarski pes. A »Naš Dom« gre naprej, naprej!

Iz kroga Podravljanov.

Iz Polzele. Kakor po drugod, tako tudi pri nas prav z veseljem beremo vrli »Naš Dom«. To se je pokazalo že, kakor hitro je začel izhajati. Prekosil je namreč že zdavnaj »Štajerca« z naročniki. Le vrlo naprej. Vrli polzelanski mladeniči in dekleta, naročujte si pridno »Naš Dom« ter pridobivajte novih naročnikov.

Vurberg. Proti našemu sedanjemu g. provizorju je začel rovatiti ptujski »Štajerc« ter si namislil različnih stvari, da bi jih očrnil pred svetom. Fej takemu listu, ki z izmišljenimi novicami po-

štenemu človeku čast krade! »Štajerc« rad za-
trjuje, da ni proti duhovnikom, a na tem zgledu
se zopet vidi, da to ni res, ampak da jih napada
kjer le more, če ne drugače, pa z lažmi. Njemu
so samo nemški kramarji pri srcu!

Iz Mezgovca pri Ptuj. Pretečeno nedeljo
zjutraj nastal je pri Vesenjaku v gospodarskem
posloplju ogenj, kateri je vsled vetra pretel celo
vrsto hramov uničiti, a k sreči prihiteli so pravo-
časno prostovoljni gasilci iz Dornove ter so zabra-
nili, da se ni večja nesreča zgodila. Pogorel je
samo hlev, zgoraj omenjenega posestnika. Občinski
predstojnik si čuti v dolžnost, da tem potom v
imenu cele vasi prostovoljnemu gasilnemu društvu
iz Dornove za izdatno pomoč izreče najsrčnejšo
zahvalo! J. Cizel.

V Pamečah je dne 22. junija opoldne padel
velik zrakoplav (balon), z imenom Meteor. Priplul je iz
Dunaja, kjer se je vzdignil istega dne ob 7. uri
zjutraj. Med svojo vožnjo se je povspel celo do
višočine 3.300 m. Iz zrakoplova so stopili nad-
poročnik Julijan Zborovski in gospoda Köckert in
Kornheisl.

Iz Ormoža. Deževno vreme, ki smo ga
sedaj imeli, nam je delalo veliko preglavic. Posest-
niki so pokosili travnike in celih 14 dni ni bilo
moči posušiti. Koruza še večji del ni okopana.
Dal Bog lepše vreme!

Klin s klinom! »Štajerc« sedaj sam pri-
pozna, da mu je zadnji »Naš Dom« pošteno ušesa
nabrusil. Zato kriči v zadnji številki, kakor kak
ptujski šnopsar s hripavim glasom: Klin s klinom!
in nastavlja svoj klin na našega vrliga urednika
g. Eduarda Jonasa. Toda ne bojte se, dragi čita-
telji, g. Jonas ni v nobeni nevarnosti, kajti »Šta-
jerc«v klin je jako pirav. Očita mu, da je bil že
parkrat pred sodiščem, ko je še bil urednik Slo-
vencem prijaznega lista »Südst. Post.«. Toda to ni
za g. Jonasa nič nečastnega. Urednik ni vseveden,
zato včasih sprejme v svoji poštenosti tudi dopis,
ki ni povsem resničen. Ker pa noče dopisnikov
izdati, zato se sam postavi pred sodišče, ako pride
do tožbe, on se torej žrtvuje za svoje dopisnike.
Tako je tudi g. Jonas moral parkat pred sodišče.
To ve celi Maribor, nobeden pošten človek mu
ne odreka zaradi tega časti. Če pa »Štajerc« dru-
gače sodi, nego vsak pošten človek, mu to gotovo
ni v čast. »Štajerc« je ponatisnil tudi neko pismo
g. Jonasa, v katerem g. Jonas obžaluje nekatere
izraze o nemških ptujskih trgovcih. Ali ni to po-
šteno, če človek prekliče, ako kaj zakrivi? Sicer
pa v navedenem slučaju tudi ni pisal omenjenih
izrazov g. Jonas, ampak nek dopisnik iz Ptuja.
G. Jonas jih je le pustil, ker se je v omenjenem
dopisu branilo slovensko kmečko ljudstvo pred
nemškimi trgovci, toda pustil jih je v svojo
nesrečo, bili so vendar preostri. Kateri kmet si
upa zaradi tega, vreči v g. Jonasa prvi kamen?

Nihče. Le »Štajerc« meče kamenje na g. Jonasa,
ker »Štajerc« ni prijatelj kmetov, ampak nemških
in nemškutarskih trgovcev.

**Črešnjevski prerok je čuden prijatelj
kmetov.** V zadnjem »Štajercu« imenuje čreš-
njevski prerok vrle Tinjčane, ki so poštene
kmetje, zaničljivo drvarje, zdivjane kopače in
viničarje. A, tak prijatelj naš si ti? Pri zboro-
vanjih vpiješ, kakšen prijatelj kmetov si in se
njim sladkaš, v »Štajercu« nas pa napadaš in
nam daješ take priimke. Kmetje, kedaj se vam
bodo odprle oči? Kedaj bote vendar enkrat spo-
znali svoje prave prijatelje? In politično nedolžni
Stiger razširja »Štajerca«, ki kmete-poštenjake
imenuje tolpo zdivjanih kopačev? In naš Haus ga
ima celo kopico na svoji mizi. In tem ljudem
nosimo mi naše krvavo zaslužene novce?! Kmetje,
vzdramimo se! Mi Tinjčani si bomo črešnjevškega
preroka, Hausa in Stigerja že zapomnili!

Gospod-„kmet“ Kresnik. Na zborovanju
v Pesnici je črešnjevski gospod Kresnik rekel:
V kmečkih rečeh mora odločevati le kmet, to je
tak, ki sam za pljug drži in druga kmečka dela
opravlja! Torej bi se kmečkih shodov smeli ude-
leževati le kmetje! Hotel je reči, duhovniki, ki ne
delajo z roko, nimajo pravice govoriti in biti pri
zborovanjih! Dobro, dragi Kresnik! Kedaj si pa
videl Stigerja, kedaj notarja Hauza za pljug držati,
kositi in drvariti? In vendar sta bila pri zboro-
vanju kmečke zveze v Slov. Bistrici! Zakaj pa
njima nisi povedal, da nista prava kmeta, naj se
pobereta eden v štacuno, drugi v pisarno! Kako
so vendar tudi gospod Kresnik pozabljeni in če so
tudi iz Črešnjeveca, pozabijo na prejšnja načela!
Seveda Stigerju se je težko zameriti!

Štajerc«vi fantje. Nekateri dopisniki ptuj-
skega kljukca se radi imenujejo fantje. Tako
tudi v zadnji številki v dopisu od Sv. Jurija v
Ščavnjski dolini govori dopisnik kot »mi zavedni,
pametni fantje«. Naši vrli slovenski fantje pa nam
zatrjujejo, da Štajerc tudi s fanti le farba. Kajti
ti dopisniki niso mladi fantje, ampak stari plesnivi
nemškutarji. Nič ni tako skrito, da bi ne postalo
očito!

**Iz kraja takšnega, kjer Bračka vsak
pozna.** Neki prismojenec je za »Štajerca« »en
dopis zložil ter ga med čitatelje razglasil«. V njem
povzdiguje orehovskega Bračka v deveta nebesa
zaradi njegovih zaslug za okraj. Pravi, da se je
pod Bračkom v okrajnem zastopu ves dolg plačal
in da se je sezidala ščavenska deset kilometrov
dolga cesta. Mi pa bomo sedaj tako drzni ter
bomo Bračka iz devetih nebes zopet na štajersko
zemljo potegnili. Vprašamo, ali je to kaka zasluga
za Bračka, če je okraj svoje dolgove poplačal?
Saj jih ni Bračko plačal, ampak okraj. Da je slu-
čajno Bračko bil načelnik okrajnega zastopa, ko
je okraj dolgove plačal, je le slučaj, ne pa zasluga.

In ta ščavenska deset kilometrov dolga cesta! Tudi to cesto je okraj plačal, ne pa Bračko. Sicer pa je ta cesta tako nerodno zidana, da največ hasni gosposkim posestnikom vinogradov, ne pa kmečkim vasem po ščavenski dolini. Iz vsega tega se vidi, da dopisnik ni imel svoje pameti dobro »zložene«, ko je ta slavospev na Bračka zlagal in ga v »Štajercu« razglasil.

Cigaretni papirčki v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dovolilo gosp. Josipu Štoku v Trstu, da založi in razprodaja narodne cigaretna papirčke družbi v korist. Papir bo najprve vrste in boljši od vseh drugih ter pride v promet v kratkem. Cena papirju bo ista in celo nižja, kakor drugim tujim, mnogo slabšim izdelkom. Upati je, da bo vsak Slovenec vedno in povsod zahteval le take papirčke in s tem pomagal naši prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda. Naši trgovci si naj vsi naročijo ta papir pri omenjenem trgovcu.

Premočni šnofec.

Po Mm. predelal A. I.

Bilo je v oni časih, ko je bilo nekaj čisto navadnega, ako so kakega hudodelnika obesili na vešalih ali mu pa odsekali glavo. Vsako mesto skoraj in vsak trg je imel lastne »gaug«. Prebivalci so se ponašali celo z lastnimi »gaugami« in so bili veseli, da jim ni bilo treba za svoje lastne hudodelnike »gaug« si izposojevati pri sosedih.

V tistih resnih časih torej se je dogodilo, da je moral neki obsojen hudobnež svoje zadnje potovanje na »gaug« napraviti v največjem dežju.

»Gaug« so stale daleč proč od mesta na precej visokem hribčku, iz katerega se je videla cela okolica. Na tem prostoru so postavili »gaug« zato, da bi hudodelnik mogel še enkrat pregledati celi kraj in lep svet, in da bi si tako vsaj nekoliko potolažil svojo nevoljo. Razgled s hribčka je bil torej lep, a blata je bilo prešmentano dosti od mesta do hriba.

Ko je naš obsojenec korakal iz mesta proti »gaugam« v največjem dežju, takrat še niso poznali dežnikov. Vsi, ki so iz radovednosti šli na morišče, so bili do kože mokri. Patru, ki je spremljal hudodelnika na zadnji poti, je kar curkoma tekla voda od obleke, bil je moker kakor miš.

Obsojenec pa je zdihaval in tožil patru svojo nevoljo.

»No«, rekel je, »to pasje vreme! In človek še mora tako hitro iti v breg in se truditi, predno pride na te nesrečne »gaug«.

Pater pa ga začne ljubeznjivo tolaziti.

»Nič se ne jezi, dragi Miško; samo malo še potrpi — kmalu smo pri »gaugah«. Ti se lahko smeješ, ker ostaneš tam gor, a mi siromaki smo pomilovanja vredni, ker bomo zopet morali

potem nazaj blato gaziti; in glej dežuje pa zmiraj bolj.«

In Miško se je potolažil s tem, da bode kmalu vse pretrpel, ter je hitro in mirno stopal za patrom.

Ko so prišli do »gaug«, še vprašajo sodniki Miškota, če še ima znabiti kako željo. Vse kar si poželi pod »gaugami«, vse mu hočejo dati, le življenja ne. In Miško pravi, da je drugače z vsem zadovoljen, samo »fajfco« bi si še rad prižgal in iz nje parkrat potegnil dišečega dima, predno se da pripeti na »gaug«.

Prošnja se mu izpolni. Rabelj mu napolni svojo lastno »fajfco« in mu jo da z gobo in kresalom vred. In Miško začne kresati, da so iskre letele okoli, kakor če kovač s težkim kladvom nabija razbeljeno železo. Nato začne ves srečen pušiti in kaditi, kakor mašina na železnici iz svojega dimnika. Možje, žene in otroci pa so se spenjali na prste in glave kvišku vzdigovali ter se veselili videči, da Miškotu zadnja fajfica tobaka tako dobro tekne.

Sodniki so med tem v velikem dežju težko čakali, da bi Miško svojo fajfco skuril do dna. In on sam je uvidel, da bi čakanje v dežu bila prevelika žrtev za sodnike in občinstvo. Zato se jih usmili, prisloni najbolj gorečo fajfco lepo pazljivo k »gaugam«, si pljune v pesti, kakor bi moral kam plezati ter reče rablju:

»Hvala lepa, Bog vam plati za vašo fajfco in vaš tobak. Vi ste pa res usmiljen in dober človek. Zdaj pa hajdi, da začnemo naše delo.«

Rabelj ga takoj uboga. Miško stopi pod vešala in rabelj mu zadrigne vrv okoli vratu. Imel je pa Miško velik krof, a nos mu je bil zavihan navzgor. Ko ga rabelj potegne na vešala, se Miško parkrat zaziblje, potem pa mu zdrkne vrv iz debelega vrata in Miško pade na tla. S tem si je rešil življenje. Takrat namreč so imeli postavo, da ne smejo nobenega hudodelnika drugokrat potegniti na vešala, ako je že enkrat padel iz njih.

Rabelj pri tem jezno mrmra: »Pasja repa, že več ko trideset let opravljam ta vzvišeni posel, da obešam ljudi, pa kaj takega se mi ni še dogodilo!«

»Meni še tudi ne«, dostavi na zemlji ležeči Miško ter seže med tem po svoji še goreči fajfici, ki jo je bil k vešalom prislonil in puši dalje mrmrajoč: »Pri tej neumni komediji bi mi bila skoraj fajfica ugasnila.«

Miško je zdaj bil popolnoma prost. Vrnil se se je domov. Ker je imel vzrok, da hvali dan pred večerom, zato stopi v prvo krčmo ter se vsede k flaši dobrega vina, da se veseli svoje rešitve. Krasti ni hotel več, vsaj od začetka ne, ker je dobival dosti grošev, kadar je pripovedoval, kako je padel iz vešal in si rešil življenje.

Tako je šlo do zime, ki je bila tako huda, da je drevje pokalo in da bi bil še skoraj plamen zmrazil pri gorečem ognju. V tej zimi spremeni Miško svoje življenje.

(Konec prih.)

Listnica uredništva. — Nekaterih z vročo ljubeznijo pisanih pozdravov poslanih „Našemu Domu“ nismo mogli dati natisniti, ker nam je zmanjkalo prostora. Saj vidite, da še smo majhni in da nam je prostor tesen. Razširite število naših naročnikov, mi pa bomo potem razširili „Naš Dom“. Zahvaljujemo se za pozdrave prav iskreno. Oni so nam v bodrilo in vspodbudo! Prosimo za kratka poročila, dolgih ne moremo sprejemati.

Najcenjše

5 8—1

dobro in sveže špecerijsko blago, kakor sladkor, kava, riž, ogrska pšenična moka, — potem tudi grablje, vile, lopate, jerbasi i. t. d. se dobe v trgovini **J. Sirka**, poprej **Holasek**, **Maribor**, glavni trg, rotovž.

Lepo izrezljane križe, okvirje za podobe, svečnjake, ali kaj drugo po želji iz lesa izrezljanega, vse po nizkej ceni izdeluje **Peter Skaza v Zrečah** pri Konjicah.

3 8—2

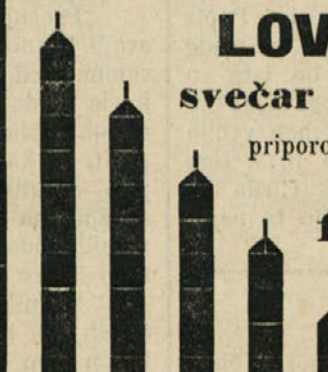
KUVERTE

s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

LOVRO POKORN,
svečar v Celji, Gledališke ulice 3,
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svoje

fine sveče ●
iz garantirano
čebelnega voska.

2 4—1 Nizke cene!
Točna postrežba! Vestno delo!

Tiskarna sv. Cirila Maribor

koroške ulice št. 5

Tisk in zaloga
„Slovenskega Gospodarja“
in „Naš Dom“.

Tisk
„Süddeutsche Presse“
in „Voditelja“.

Tisk
„Cerkv. uradnega lista“,
Uradnih listov
c. kr. okrajnih glavarstev
Celje in Brežice.

z najboljšimi stroji
in najnovejšimi črkami
oskrbljena, prevzame vse
v nje stroko spadajoče
reči:

Za urade, odvetnike in notarje: Vsakovrstne formulare, tabele, pooblastila, blankete, ekspenzarije, pobotnice itd.
Za trgovce: Cenike, okrožnice, račune, fakture, memorande, naznanila, priporočila, vožne liste, pisma, vizitke, kuverte z naslovom, dopisnice itd.
Za hotele in gostilnice: Jedilne liste, etikete za steklenice, račune za natakarje, knjige za vknjižbo ptujcev itd.
Za založnike: Knjige, brošure, časopise, strokovne liste, slavnostna pisma, imenike za knjižnice itd. itd.
Za razne korporacije in društva: Pravila, letna poročila, pesmarice s sekiricami, pristopnice za člane, vabila za veselice in ples, diplome, plačilne knjižnice, blagajniške knjige itd.

Vsakovrstne tiskovine:

Lepake
vsake vrste in velikosti,
poročne liste, osmrtnice,
spominske liste,
vizitke itd.

Zaloga
vsakovrstnih tiskovin
za kn. šk. župnijske
in občinske urade,
za krajne šolske svete
in šole.

Zaloga
vsakovrstnih tiskovin
za posojilnice,
c. kr. bilježnike,
za odvetnike in
zasebnike.

Brzjavni naslov:
Cirilova tiskarna Maribor.

Čekova št. poštnega hranil. urada 825.010.